

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Generalis Totivs Sacri Ordinis Clericorvm Canonicoꝝ Historia Tripartita

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

XIX. Doctrina capituli præcedentis autoritate Conciliorum, & S. Canonum confirmatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

& habitum monachi, ita etiam non amittit nomē. Quare si regula B. Augustini pro monachis ex dispensatione factis clericis scripta fuisset, neque D. Thomas, neque aliquis eruditus, & doctus dixisset absolute, B. Augustinum scripsisse regulam de vita clericorum, sed dixisset monachorum. Adde, quod sacri canones, etiam postquam monachi ex dispensatione facti sunt clerici, distinguunt Ordinem clericorum ab Ordine monastico, & nomine clericorum absolute prolato, non veniunt in iure canonico ipsi monachi. Quare cū locutiones Ecclesie sint interpretandæ iuxta ea, quæ in iure canonico habemus, nusquam legitime dici poterit, Ecclesiam nomine clericorum absolute prolato intellexisse, vel monachos, vel eremitas factos clericos ex dispensatione.

V. Tertio probatur eadem veritas testimonijs triū Summorum Pontificum, quorum duo priores sunt antiqui ante quingentos circiter annos. Primus est Pſchalis secundus in quodam privilegio septimo concessio Priori & Canonicis sancti Frigidiani Civitatis Lucensis, cuius authenticum in Archivo illius Ecclesie adseruatur, in quo Canonicam institutionem commendans, ita scribit: *Vita regularis propositum in primitiva Ecclesia cognoscitur ab Apostolo institutum, quam B. Augustinus tam gratanter amplexus est, ut eam sui regulam informaret.* Secundus est Innocentius huius nominis secundus, qui in Concilio Romano cap. 9. ita decernit: *Præterea autem consuetudo (pro ut accepimus) & detestabilis inolevit, quod & monachi, & regulares canonici post sepeperunt habitum, & professionem factam in preterita beatorum Magistorum Benedicti, & Augustini regulam, leges temporales, & medicinam gratis lucri temporale addiderunt.* & infra: *ut ergo Ordo Monasticus, & Canonicus Deo placeat in sancto proposito inviolabiliter conservetur, nec hoc ulterius profanetur, auctoritate Apostolica interdicitur.* Ex hoc aureo decreto duo habes. Primo Beatum Augustinum fuisse Magistrum, & Legislatorem Canonicorum, sicut B. Benedictus fuit Magister, & legislator monachorum. Secundum, iuxta sanctos Patres, & antiqua Concilia regulam D. Augustini esse regulam canonicam, contradistinctam à monastica, sicut ipse Ordo Canonicus à monastico semper fuit distinctus. Ex quibus sequitur tertium, videlicet falsam esse in iure canonico doctrinam Coriolani asserentis, Innocentium secundum in cap. perniciosam 18. quæst. 2. appellare Regulam Augustini Regulam monasticam, cum in dicto cap. quod acceptum est ex eodem Concilio Romano, & est in ordine vigesimum sextum, expressè numeret tres regulas, Benedicti, Basilij, & Augustini, & illarum professores dicat esse monachos, & canonicos, neque vllibi vocet regulam B. Augustini regulam monasticam, & supradicto cap. 9. expressè declaraverit, illam esse Regulam canonicorum, non monachorum: cumque Ordo monasticus ab Ordine canonico sit distinctus, & consequenter hi Ordines debeant habere regulas di-

stinctas, quænam erit regula, secundum quam iuxta dictum Concilium vivere debeant ipsi canonici? Nam Concilium tres tantum numeravit, primam Diui Basilij, secundam Diui Benedicti, tertiam Diui Augustini. Si enim canonici sub aliqua ex istis tribus regulis vivere debebant, & regula Augustini erat regula monastica, ergo regula canonica erat regula Diui Basilij, vel Diui Benedicti, quod an sit verum, tu cogita. & hinc habes videlicet leuitatem illorum redarguas, qui ut Augustini cucullam popularibus suadent, vetustum officium Beati Augustini deprauantes, loco huius versiculi: *Tu de vita clericorum sanctam scribis regulam.* eo sublato istum reponere voluerunt, *Tu de vita monachorum sanctam scribis regulam.* Quod an bona fide actum sit, mei non interest iudicare. Tertius est Eugenius Quartus in Bulla per quam Canonicos Regulares Congregationis de Frisonaria nuncupate Sacrosanctæ Basilicæ Lateranensis, vti veros clericos originarios illius Ecclesie restituit, in qua ita ait: *tuum profecto sancti Orlandi, & sacri propositi post sanctos Apostolos primum in Alexandria Ecclesia Marcus Petri discipulus fuit institutor, & conditor, ac gloriosus Augustinus Episcopus diuina regule, & doctrinâ decorauit.* Dies, supradictis autoritatibus probari, quod Beatus Augustinus suis Clericis aliquam regulam tradiderit, non tamen probari, hanc regulam præ manibus habitam, illam esse, quam Augustinus ipsis clericis descripsit. Respondeo. si hæc illa non est, ostendatur alia, & illam à B. ato Augustino clericis traditam probetur.

CAPVT DECIMVM NONVM.

Doctrina capituli præcedentis auctoritate Conciliorum, & S. Canonum comprobatur.

Onfirmatur quarto loco eadē veritas auctoritate Sacrorum Conciliorum, quorum primum est Concilium Romanū sub Eugenio II. celebratum, in quo totius Ordinis Canonici generalis reformatio est attestata, & pro eadem reformatione libellus editus quinque capitulorum, siue liber Canonicus nuncupatus. Ex quo libello depromptus est textus capituli in omnibus de conseruatione. d. 5. In eo siquidem libello sunt tres sermōnes B. Augustini de comm. vita Cleric. Primus incipit: Propter quod volui. Secundus: Charitatis vestre. Tertius: Hæc sunt, quæ ut obseruetis, præcipimus, in monasterio constituti, & est ipsamet Regula Augustini, quæ vocatur Speculum Clericorum. Secundum est Concilium Rhemenſe sub eodē Eugenio II. celebratū cap. 3. vbi sic habet: *Statuimus, ut sancti monales,*

*Et multiter, qua Canonica non uantur, & irregu-
lariter uiuunt, iuxta Eustorium benedicti, & Augustini
Regulam, vitam in melius corrigant, & emendent. Et
licet Concilium non loquatur de Canonicis uiris,
sed de Canonicis, sufficit tamen, quod usque ad
illa tempora Regula B. Augustini celebratur Regu-
la Canonica, non autem Regula Monastica.
Non me laet dubium esse, an illud Concilium sub
Eugenio II. celebratum fuerit, an sub Eugenio III.
& non deesse, qui sub tertio censant. Verum in
tertio volumine Concilium ponitur celebratum
sub Eugenio II. tertium est Concilium Ticinense
celebratum anno Domini 855. quod iubet omnes
Regulares uiuere, vel secundum Regulam B. Be-
nedicti, vel secundum Regulam Canonicam, & si-
cet non meminerit Regulam B. Augustini, tamen
nomine Regule Canonica intelligendam esse Re-
gulam B. Augustini, quae per antonomasiam Can-
onica dici consuevit, tum ex haecenus dictis, tum
ex dicendis apertissime constabit, quartum est Co-
cilium Romanum sub Innocentio II. celebratum,
quod explicite uocat Regulam Canonicam Regu-
lam B. Augustini, cuius decreta referuntur à Car-
dinali Baronio tomo 12. sub anno 1139.*

II.

Quinto loco probatur eadem ueritas ex iure
Canonico, circa quod unum supponendum
prius est, nempe Summum Pontificem Gregorium
XIII. accitis uariisque uiris doctissimis, & in arte pe-
nitissimis, conuictis etiam vetustissimis exemplaribus
integris, & incorruptis, Gratiani decretum
tam quoad textum, illos cum legitimis, & ueris au-
toribus conferendo, & ab illegitimis, & spuris uin-
dicando, & legitimis reddendo, quam quoad glos-
sas, & notas marginales, illas ab erroribus, quibus
passim asperse fuerant, repurgando, suae puritati &
integritati restituendum, & corrigendum curauit.
Absoluta uero ipsa correctio, ad quorundam
nimiam licentiam in libris pro illorum comodo
alterandis coercendam, sequens decretum condi-
dit, quod statim in fronte ipsius Decreti impre-
mendum mandauit: *Emendationem decretorum Iu-
riorum, à Gratiano collectorum (erat enim u liber menda-
xi, & testimoniorum de praesentibus plenissimum) à no-
nullis Romano Pontificibus praedecessoribus nostris optimo
consilio susceptam, sed ita, ad id negotium S. R. E. Car-
dinalibus, & alijs eruditissimis uiris adhibitis commis-
sam, multa autem uariisque impedimenti haecenus re-
tardatam, nunc tandem uetustissimo Codicebus uideque
conquisitis, autoribusque ipsi, quorum testimonij uis
erat Gratiano periculis, quaque perperam posita erant,
suis locis restituta, magna cum diligentia absolutam, at-
que perfectam edidit mandauimus. In quo magna ratio ha-
bita est operis huius dignitatis, & publicae uocum, praeser-
tim, quia in hoc studio versantur, uisitati, tabernaculi
tutur, ut qua emendata, & reposita sunt, omnia quam dili-
gentissime retineantur, ita ut nihil addatur, mutetur,
aut immutetur. Hoc supposito, probatur euiden-
ter, Regulam B. Augustini clericis Canonicis tra-
ditam esse, non Eremitis, vel Monachis. Nam in*

Decreto allegantur quatuor textus ex Regula B.
Augustini, uel ex sermone 3. de communi uita cleri-
corum, qui cum alia alicuius partium fluctuosi
loco moti essent, & sub titulo sermonum ad Ere-
mitas inuulgati per Correctores Gregorianos de-
lectis titulis sermorum ad Eremitas, suis locis, &
suis ueris titulis restituti fuerunt. Primus textus est
cap. quando necessitas disciplinae 26. d. qui textus
allegatur sub hoc titulo: *Vnde Augustinus de uita cleri-
corum.* Secundus est cap. Non vos iudicatis 5. q. 5.
qui textus sic allegatur: *De hoc scribit B. Augustinus
sermone 3. de communi uita clericorum, seu Regula
tertia sic dicens &c.* Et aduerte quod Correctores
Gregoriani uocant hanc Regulam Augustini ter-
tiam regulam, non quod probent primam, & se-
cundam superius relatas, sed per comparationem
ad primam & secundum sermonem de com-
muni uita clericorum, qui in Concilio Romano
sub Eugenio Secundo, & in Concilio Aquisgran-
te celebrato referuntur inter Regulas clericorum
Canonicorum. Tertius textus est cap. non dicatis
12. q. 1. qui similiter allegatur sub titulo, ex sermo-
ne 3. de communi uita clericorum. Quartus textus
est, c. nec solo. 32. q. 5. qui pariter sic allegatur: *Ita
Augustinus sermone 3. de communi uita clericorum. & in
epist. 109. ad Monachos.* Vbi uides distinctum esse hunc
sermonem, qui est Regula clericorum ab epistola,
quae est Regula ad Monachos.

Non me laet, lo. Marquez c. 7. §. fin. & c. 8. §.
quinto respondere, nullum ex praedictis textibus
sumptum esse ex Regula Augustini, sed accep-
tum fuisse ex quodam sermone, qui inter opera
B. Augustini uagabatur sub tit. de communi uita cleri-
corum tertius in ordine, quod dupliciter suaderi
potest. Primo ex cap. non dicatis 12. q. 1. qui al-
legatur ex sermone 3. de communi uita clericorum
nam in illo textu sunt multa, quae non reperi-
untur in Regula B. Augustini. Secundo ex Au-
gustino Zarabita in additionibus ad cap. quan-
do necessitas 26. dist. ubi nota, nullum extrin-
secum Regulae, quae Gratianus allegauit, accep-
tum fuisse ex ipsa Regula, sed ex epistola 109.
uel ex sermonibus de communi uita clericorum.
Verum ut bona uenia tanti uiri dixerim, sic re-
spondens, plane indicat, quae ex Doctoribus re-
fert, in fontibus non uidisse, aut si uidit, non
aduertisse, aut quod suspicari noluit, minus fi-
deliter exscripsisse. Nam in Codice per Conso-
res Gregorianos repurgato, ac restituito (siue in-
ter illos fuerit Augustinus Zarabita, siue non, ni-
hil ad rem attinet.) Primus ille textus cap. quan-
do necessitas sic formaliter, & uerbaliter (necio
alijs uerbis melius hoc exprimere) allegatur: *Pa-
le Augustinus de uita clericorum.* In additionibus uero
sic legitimus inter opuscula B. Augustini anno Domini
1481 Parma impressi, sunt tres sermones de commu-
ni uita clericorum, ex quibus in uulgatae tomi epi-
stolam D. Augustini tomo decimo referuntur duo sermones
quinquagesimus secundus & quinquagesimus tertius

ad fra-

*ad fratres in Eremo. Tertius autem s.
quinto continetur, sed quae in epistola dicitur
nihil in sermone diriguntur ad viros. et
monibus de communi uita clericorum me-
tiamus, ut sua loca notabit, & hoc q.
Et similiter secundus canon allegatur
tertio de communi uita clericorum
laertia Augustini. pariter in additionibus
non dicatis 12. q. 1. ita habes: *Hoc ca-
ex sermone 3. de communi uita clericorum
B. Augustini continetur, ac reperitur in
ca ad Monachos oratio conuertitur.**

Ex his, quatuor maximi mom-
Primum est, pro vno eodemque tu-
tum à Confessoribus Gregorianis habi-
monem B. Augustini de communi
& tertiam Regulam eiusdem Augu-
la illa est, de qua nunc agitur: & per
tur effugium à Marquez excogitatus
ctos canones ex Regula B. Augustini
ptos fuisse, sed ex tertio sermone de
ta clericorum Secundum est, B. Au-
lam primo uis traditam, & exinde
sita adaptatam. Tertium, Regulam
pro clericis Canonicis prius fuisse
alij Religiosorum ceteros illam post
& seruandam susceperint. Quartum
nino esse, nullum ex fragmentis à G-
ris acceptum ex ipsa Regula, sed uel
uel ex tertio sermone de communi
illos omnes de promptos fuisse. N-
Gregoriani, quorum censuram Su-
fex probauit, pro eodem acceperunt
monem de communi uita clericorum
Regulam B. Augustini: & si tertius si-
gula diuersus est, eius erit illum noi-
B. Augustini monstrare. Nam non
Gratiani habemus, beatum Augu-
mones de communi uita clericorum
pro tertio nihil praeter Regulam ha-
ctiam, illi textus ex tra omnem conti-
peritur in Regula B. Augustini.
gatur, nullum illorum ex ipsa Reg-
fuisse, uerum omnes de promptos ex
de communi uita clericorum, qui pr-
gulam nusquam reperitur?

Dicit, tunc ille cap. non dicatis 12.
tus non est ex Regula Augustini, q-
bet, quae in Regula Beati Augustini
niri possunt. Sed facilius est respon-
non ex vno tantum Augustini locis
sed ex varijs locis collectus, & confa-
freques est in eodem autore. vide
Clericus 91. d. quod nec ipsos Corre-
rianos latuit, ut ex additionibus sati-
dem correctores illos uarios textu-
re noluerint, ne cogercntur glossas
re, uel delere, quod alibi non se-
imò notauerunt iidem correctores

ad fratres in Eremito. Tertius autem cum epistola 109. omnino conuenit, sed que in epistola diriguntur ad Monachos, in sermone diriguntur ad viros. ex istis tribus sermonibus de communi vita clericorum multa accepit Gratianus, ut suis locis notabitur. & hoc quidem ex tertia. Et similiter secundus canon allegatur ex sermone tertio de communi vita clericorum, siue ex Regula tertia Augustini, pariter in additionibus ad cap. non dicatis 12. q. 1. ita habes: Hoc caput sumptum est ex sermone 3. de communi vita clericorum, in quo Regula B. Augustini continetur, ac reperitur in epistola 109. sed in ea ad Monachos oratio conuertitur.

Ex his, quatuor maximi momenti habemus. Primum est, pro vno eodemque tum à Gratiano, tum à Censoribus Gregorianis haberi tertium sermonem B. Augustini de communi vita clericorū, & tertiam Regulam eiusdem Augustini, quæ regula illa est, de qua nunc agitur: & per hoc præcluditur effugium à Marquez excogitatum, cum ait, dictos canones ex Regula B. Augustini minimè sumptos fuisse, sed ex tertio sermone de communi vita clericorum. Secundum est, B. Augustini Regulam primo viris traditam, exinde monialibus postea adaptatam. Tertium, Regulam B. Augustini pro clericis Canonice prius fuisse scriptam, licet alij Religiosorum cœtus illam postea imitandam, & seruandam susceperint. Quartum, saluum omnino esse, nullum ex fragmentis à Gratiano allegatis acceptum ex ipsa Regula, sed vel ex epist. 109. vel ex tertio sermone de communi vita clericorū illos omnes depromptos fuisse. Nam Censores Gregoriani, quorum censuram Summus Pontifex probauit, pro eodem acceperunt tertium sermonem de communi vita clericorum, & tertiam Regulam B. Augustini: & si tertius ille sermo à Regula diuersus est, eius erit illum nobis inter opera B. Augustini monstrare. Nam nos ex Decreto Gratiani habemus, beatum Augustinum tres sermones de communi vita clericorum scripsisse, & pro tertio nihil præter Regulam habemus. Adde etiam, illi textus ex tra omnem controuersiam reperitur in Regula B. Augustini. Vnde ergo negatur, nullum illorum ex ipsa Regula acceptum fuisse, verum omnes depromptos ex alio sermone de communi vita clericorum, qui præter ipsam regulam nusquam reperitur?

Dicit, text. ille cap. non dicatis 12. q. 1. depromptus non est ex Regula Augustini, quia multa habet, quæ in Regula Beati Augustini minimè reperiuntur. Sed facilis est responsio. Textus ille non ex vno tantum Augustini loco est acceptus, sed ex varijs locis collectus, & confarctatus quod frequens est in eodem autore. vide textum in cap. Clericus 91. d. quod nec ipsos Correctores Gregorianos latuit, vt ex additionibus satis patet, licet ijdem correctores illos varios textus loco mouere noluerint, ne cogentur glossas vel loco mouere, vel delere, quod alibi non semel fecerunt. imò notauerunt ijdem correctores, quædam es-

sein eodem capite, quæ apud Diuum Augustinum nullibi reperiuntur: quædam etiam ex prima regula inter regulas B. Augustino attributas, quam vt dictum est supra, omnes tanquam spuriam ab illo reijciunt.

IV. Sexto loco probatur eadem veritas testimonio Historicorum, ex quibus, vt recentiores omitamus, primus sit B. Antoninus Florentinus in 2. p. Summe historialis tit. 10. cap. 8. §. 3. vbi de Sancto Augustino scribit. Et ab eo dicitur Ordo Canonice Regularium habuisse initium, quibus & Regulam scripsit, quam hodie plurimi religiosi profitentur, vt Prædicatores, Eremitæ, Seruici, Canonici Regulares omnes, licet diuersarum religionum, & alij. Hoc Beati Antonini testimonium non potest Marquez reijcere, qui ad secundum verbum eiusdem Antonini testimonio abutitur contra Canonicos Regulares, quod & Ludouicus de Angelis, & frater Cornelius Lancillottus, & alij eiusdem instituti antillum fecerant. Neque Diuus Antoninus propter hoc in poenam contradictionis incidit, propter illa, quæ in 3. parte tit. 24. cap. 14. de Ordine Eremitarum scribit, vt idem Marquez cap. 7. §. 15. contendit. Primum, quia, quæ scribitur in secunda parte, ex propria sententia scribit, ac etiam in proprio loco tractandi de vita & rebus gestis Beati Augustini. Ceterum quæ in tertia parte tit. 24. cap. 14. habet, non ex propria sententia scribere fatetur, sed ex sola relatione fratris eiusdem Ordinis Eremitarum, quod statim in initio eiusdem capituli admonuit dicens: De sacro Ordine Eremitarum Sancti Augustini, qui in privilegijs inter Mendicantes computantur, quæ in nona. hoc resero. Quidam Religiosus dicti Ordinis sic scribit. Reuelatum fuit prophætico spiritu Abbati iacobino &c. Ecce vides, quantæ autoritatis esse debeat testimonium Diui Antonini ex eo loco sumptum, ad Beati Augustini cucullam eremiticam probandam, quod nihilominus prædicti authores per omnes paginas tam frequenter inculcant. Secundo quia in eod. tit. 24. cap. 14. idem Antoninus statim in principio postquam Eremitarum sententiam retulit, qui Ordinem Ermiticum non solum à Beato Augustino institutum, sed etiam omnibus alijs Ordinibus mendicantium, & Monachorum, & Canonice antiquiorem esse contendebant, illam sententiam tanquam fallam illis formalibus verbis sic reijcit. Sed declaratio ista non sufficienter probat propositum, nam si Ordo Eremitarum, & in Eremito viuendum cepit à Paulo Eremita, non sequitur, quod talis modus viuendi esset Ordo B. Augustini, vel quod viuerent secundum regulam B. Augustini, qui aditus non erat in mundum, sed postea plus quam per centum annos. Nec legitur alicubi, quod aliquam communem Regulam illi Eremita haberent, nec tunc aliquis ordo vel religio erat ab Ecclesia approbata, vt postea fuit. Quod Beatus Benedictus, & eius religio secundum Regulam eius fuerit post Augustinum, certum est; vnde & Canonice Regulares, qui profitentur Regulam Augustini, vix

174

sufficere potestiple Augustinus, inter cuius opera reperitur ipsa regula, & etiam sermo tertius de cōmuni vita clericorum, qui cum regula coincidit: quæ regula cum tot feculis ab Ecclesia sub titulo Speculi clericorum, vel de communi vita clericorum, vel Regule Canonieorum fuerit recepta, & per antonomasiam regula Canonica passim in Concilijs nuncupata, nescio quam ob causam, & qua licentia nunc sint, qui negare audeant, illam clericis Canonieis traditam fuisse. Nam si illa licentia admittatur, pari modo licebit alia multa huius Sanctissimi Patris scripta in dubium reuocare, aut etiã aperte negare. Adde secundo loco D. Bernardum in lib. de præcepto, & dispensatione cap. 3. & 7. vbi meminit Regule D. Augustini, & Ordinis illius, & in epist. 2. & 3. vbi per Ordinem D. Augustini intelligit Ordinem Canonieorum. Tertius est B. Vmbertus S. Ordinis Prædicatorum Generalis magister in commento eiusdem Regule. Ille enim Augustini Regulam tanquam Canonieis traditam, & à Canonieis acceptam refert. Et sanè totus Ordo Prædicatorum Regulam B. Augustini non Eremiticis, sed clericis Canonieis traditam agnoscit. Quartus est Robertus Holcot in c. 7. lib. Sapientie lect. 95. cuius verba superius sunt recitata. Quintus Robertus Arboricensis lib. 2. de Cœlibatu, vbi ait: Ordinem canonicum Augustinianum ab ipso sancto Præule Regule, & Legibus descriptum. Habetur liber in tomo 2. operum eiusdem Autoris. Sextus Robertus Riccardinus in commentario ad Regulam D. Augustini. Septimus Riccardus Cœnomanus in Anidoto ad censuram Erasmi per facultatem Parisiensem probata anno Domini 1539. vbi ad calcem libelli hæc habet. Denique cum tot retro seculis tam multi Doctores, & Prælati vni hanc crediderint Regulam Augustini traditam vni, quoniam & Conuentus ipsi iustauerint simul, & Sedes Apostolica approbauerit. Nescio si tot Ecclesia, proceribus neglecta quisquam inueniat usque adeo insani cordis, vt vni Erasmo monachorum nomen tam graue in seculum adherent. Quæ responsio & approbatio præcedente matura deliberatione facta fuit à Facultate Parisiensi instantibus Canonieis regularibus S. Victoris, non autem fratribus eremitis, vt etiam ex hoc capite videas, illos Facultatem Parisiensem minimè ausos interpellare, vt decerneret an regula B. Augustini ipsi Eremitis fuerit scripta. Nec te moueat, quod Riccardus Cœnomanus in progressu ipsius libelli Monachorum nomine vtatur, ita vt videatur sentire, ipsam Regulam ab Augustino monachis traditam fuisse, quia ex contextu habes, illum nomine monachorum, clericos Canonieos intelligere, nec vis faciendus est in nomine, cum de re nobis constat. Alios plures Doctores & probati nominis auctores omitto, Hugonem de Sancto Victore, Ioannem Mauburnum Belgam, Martinum Azpillicetam Nauarrum, Augustinum Nouellum Ticcenensem, Viros toti Orbi cognitos, ne nostrorum testimonio in causa notissima indigere videamur.

Hoc solum pro colophone præsentis capitis annectam, licet dubitatum sit à plerisque, an B. Augustinus auctor fuerit Ordinis Eremitarum, nūquam tamen dubitatum in Ecclesia Dei, an idem Augustinus Canonie Ordinis vel Autor fuerit, vel saltem reparator, ac insignis reformator. Vnde consequenter loquentes dicere oportet, non posse in dubium reuocari an B. Augustinus Clericis Canonieis regulam tradiderit, esto de eremitis in dubium id reuocetur: à quo argumento conuictus Coriolanus in suo defensorio pag. mili 2. ausus nō fuit negare, Hanc tertiam Regulam, de qua solum hic loquimur, & quam ab Augustino Episcopo scriptam verissime fatetur, Canonieis traditam, sed solum contendit, illam Canonieis & Eremitis communem fuisse, quod etiam dixerat frater Iordanus de Saxonia loco sepe citato ex lib. 2. in Vitae fratrum cap. 14. hoc solo ab illo discrepans, quod Coriolanus ipsam Regulam non nisi ab Augustino Episcopo scriptam asserit, & verum dicit, frater Iordanus ab eodem presbytero post fundatum monasterium in horto Valerij editam assernat.

CAPVT VIGESIMVM.

Probatuæ eadē veritas ex repugnantia, quam cum vita Eremitica habet ipsa Regula B. Patris Augustini.

Rostremum argumentum ad eadem veritatem confirmandam sumi potest ex repugnantia, quæ habet cum vita eremitica ipsa Regula B. Augustini. quæ repugnantia duobus vijs ostendi potest, nempe ratione quadam vniuersali, & comparatione inter ipsam Regulam Augustinianam, & vitam Eremitarum per singula capita facta in particulari. Ratio vniuersalis est, quia quemadmodum Ordo Clericalis ab initio nascentis Ecclesie vsque in præsens semper à monastico, & multo magis ab eremitico, si Ordo Eremiticus à monastico seceratur, distinctus fuit & pro distincto est habitus, ita vt ex vno ad alium ordinem transitus fuerit nō semel interdicitus, vt superius dictum fuit ita etiam regula monastica, v. l. eremitica, & regula canonica pro distinctis sunt habitus, quod etiam ex varijs testimonijs summorum Pontificum, & Conciliorum superius deductum est. Cum itaque ex omnium sententia nomine regule canonice semper veniet regula B. Augustini, omni probabilitate carent, qui illam eremitis, & monachis, & non clericis traditam affirmant. Alioqui si Regula B. Augustini pro eremitis, siue pro monachis ab initio condita fuisset, & regula verè monastica ex ipsa institutione esset, cur potius illam, quam Regulam B. Benedicti vel Basilij canonicam dixissent? Cur canoni-